

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 167/24

Luxembourg, 4. oktober 2024

Sodba Sodišča v združenih zadevah C-608/22 in C-609/22 | Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl in drugi (Afganistanske ženske)

Diskriminatorni ukrepi talibanskega režima proti ženskam pomenijo dejanja preganjanja

Država članica pri posamičnem obravnavanju prošnje za azil ženske z afganistanskim državljanstvom lahko upošteva le njen spol in državljanstvo

Ženski z afganistanskim državljanstvom pred avstrijskim upravnim sodiščem izpodbijata zavrnitev priznanja statusa begunke s strani avstrijskih organov. Trdita, da položaj žensk pod novim talibanskim režimom v Afganistanu sam po sebi upravičuje, da se jima prizna ta status.

V skladu z navedbami avstrijskega sodišča ima vrnitev tega režima na oblast v letu 2021 resne posledice za temeljne pravice žensk. Uvaja številne diskriminatorne ukrepe, ki se na primer kažejo v tem, da ženske nimajo nikakršnega pravnega varstva zoper nasilje, vezano na spol, nasilje v družini in prisilne poroke, da si morajo povsem pokriti svoje telo in zakriti svoj obraz, da jim je otežen dostop do zdravstvenega varstva in omejena njihova svoboda gibanja, da jim je prepovedano opravljati poklicno dejavnost oziroma jo lahko opravljajo v omejenem obsegu ter da sta jima prepovedana dostop do izobraževanja in da so izključene iz političnega življenja.

Avstrijsko sodišče meni, da ženske z afganistanskim državljanstvom spadajo v „določeno družbeno skupino“ v smislu Direktive 2011/95.¹ Te ženske so lahko v Afganistanu izpostavljene dejanjem preganjanja zaradi spola. To nacionalno sodišče je torej na eni strani Sodišče vprašalo, **ali je mogoče** zgoraj opisane **diskriminatorne ukrepe, obravnavane skupaj, opredeliti kot dejanja preganjanja**, ki lahko upravičijo priznanje statusa begunca. Na drugi strani je postavilo vprašanje, ali mora pristojni nacionalni organ v okviru posamičnega obravnavanja prošnje za azil, ki jo je vložila ženska z afganistanskim državljanstvom, poleg njenega državljanstva in spola upoštevati še druge elemente.

Prvič, Sodišče je odgovorilo, da je treba nekatere od zadevnih ukrepov same po sebi opredeliti kot „dejanja preganjanja“, ker pomenijo resno kršitev temeljne pravice. To velja za prisilno poroko, ki je primerljiva z obliko suženjstva, in za neobstoje varstva pred nasiljem, vezanim na spol, in nasiljem v družini, ki sta obliki nečloveškega in ponižujočega ravnanja.

Sodišče je štelo, da tudi ob predpostavki, da drugi ukrepi, obravnavani posamično, ne pomenijo dovolj resne kršitve temeljne pravice, da bi jih bilo mogoče opredeliti kot dejanja preganjanja, ti ukrepi kot celota pomenijo taka dejanja. Zaradi njihovega kumulativnega učinka ter njihove namerne in sistematične uporabe se z njimi odkrito odrekajo temeljne pravice, povezane s človekovim dostojanstvom.

Drugič, Sodišče je, kar zadeva posamično obravnavanje prošnje za azil ženske z afganistanskim državljanstvom, upoštevalo položaj žensk v sedanjem talibanskem režimu, kot je med drugim predstavljen v poročilih Agencije Evropske unije za azil (EUAA) in Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR). Sodišče je razsodilo, da **pristojni organi držav članic lahko štejejo, da ni treba dokazati, da za prosilko v primeru vrnitve v njeno**

izvirno državo obstaja dejanska in posebna nevarnost, da bo izpostavljena dejanjem preganjanja. Zadostuje zgolj upoštevanje njenega državljanstva in spola.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ [Direktiva 2011/95/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.